

KOMENTÁŘ

14. dubna 2022

Ve druhém pandemickém roce jsme cestovali více

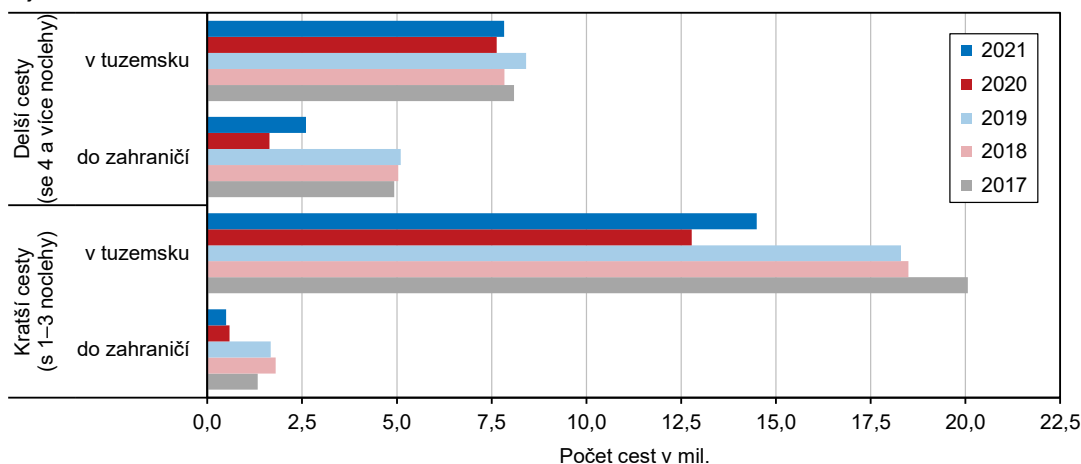
Koncem března 2022 zveřejnil ČSÚ informace o vícedenních cestách občanů České republiky během roku 2021 mimo jejich obvyklé bydliště. Údaje vznikly vyhodnocením Výběrového šetření cestovního ruchu (VŠCR).

Při Výběrovém šetření cestovního ruchu jsou 15letí a starší členové náhodně vybraných domácností dotazováni na své soukromé a služební cesty mimo obvyklé prostředí (bydliště, internát apod.). Cesty jsou rozlišeny podle místa pobytu na tuzemské a zahraniční, soukromé cesty podle délky trvání na delší (se čtyřmi a více noclehy) a kratší (s jedním až třemi noclehy). Výsledky šetření jsou přepočteny na populaci České republiky ve věku 15 a více let.

Cestovatelské aktivity českých občanů ve volném čase mimo jejich obvyklé prostředí ve druhém pandemickém roce oproti roku 2020 zesílily, ale zatím se nedotáhly na předcovidový rok 2019. Problematické bylo ještě celé 1. čtvrtletí 2021, po které platil nouzový stav. Od května již cestování nebylo zásadně omezeno a proticovidová opatření se postupně i díky rostoucí proočkovanosti rozvolňovala.

Graf 1 Cesty občanů ČR ve volném čase mimo obvyklé bydliště

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

V celoročním úhrnu za rok 2021 se **počet cest českých občanů** mimo jejich obvyklé bydliště oproti roku 2020 zvýšil o více než 12 %, hodnoty **roku 2019** však **dosáhl jen ze 75 %**. Téměř srovnatelný s předpandemickou úrovní byl počet tuzemských delších cest (ztráta 7 %).

Dovolená v tuzemsku často **suplovala zahraniční**, takže v roce 2021 byl počet zahraničních delších cest ve srovnání s rokem 2019 poloviční. Krátkodobé cesty za rok 2019 zaostávaly více než dlouhodobé, kratší tuzemské o 21 %, kratší zahraniční o 70 %.

KOMENTÁŘ

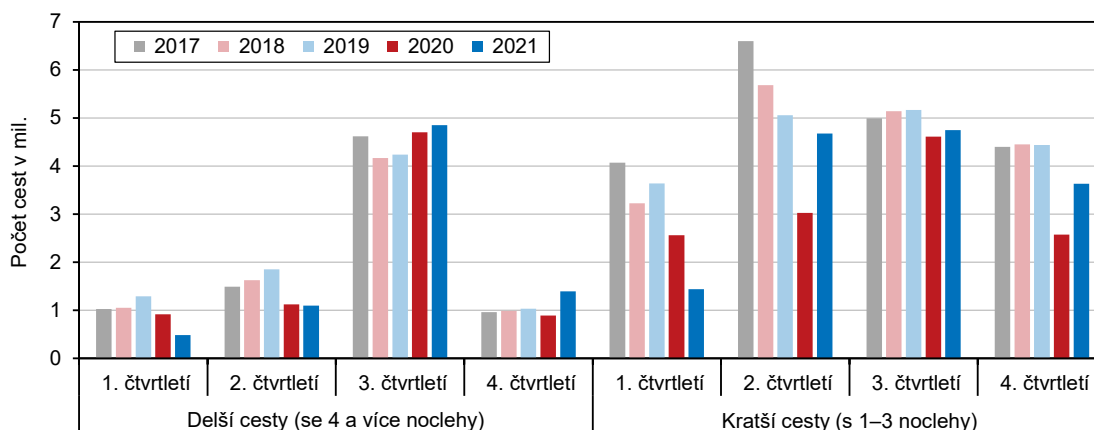
Preference českých občanů ohledně místa pobytu se příliš nezměnily, ty hlavní zůstaly stejné. V tuzemsku upevnil své prvenství Středočeský kraj. Na zahraniční dovolenou nejčastěji Češi vyjžděli do Chorvatska a při krátkodobých cestách na Slovensko.

V roce 2021 uskutečnili **občané ČR ve věku 15 a více let** ve svém volném čase podle výsledků VŠCR celkem 10,4 mil. delších a 15,0 mil. kratších soukromých cest. Většina z nich se zaměřila na tuzemsko. Kvůli celosvětové pandemii koronaviru směřovalo za hranice Česka pouze 25 % z delších cest a 3 % z kratších cest, což bylo podstatně méně ve srovnání s předpandemickými roky (v letech 2017 až 2019 v průměru 38 % z delších a 8 % z kratších cest).

V rámci České republiky vyjeli v roce 2021 občané ČR na **7,8 mil. delších a 14,5 mil. kratších cest**. Ve srovnání s pandemickým rokem 2020 cestovatelské aktivity zesílily, ale na rok 2019 nedosáhly o 7,0 %, resp. o 20,8 %.

Graf 2 **Tuzemské cesty občanů ČR ve volném čase podle čtvrtletí**

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

Uvolnění opatření od dubna 2021 se promítlo do **vývoje čtvrtletních hodnot** počtu cest.

V 1. čtvrtletí 2021 bylo cestování ještě ochromeno pandemií a nouzovým stavem. Ve 2. čtvrtletí počet delších cest ještě stagnoval na nízkých hodnotách, ale občané již hojně vyráželi na kratší cesty (meziroční nárůst +54,5 %). Ve 3. a 4. čtvrtletí roku 2021 se cestování po tuzemsku, které leckdy nahrazovalo zahraniční dovolenou, rozšířilo natolik, že v obou čtvrtletích byl počet delších cest nejvyšší za poslední desetiletí. Počet kratších cest hodnot před pandemií nedosáhl.

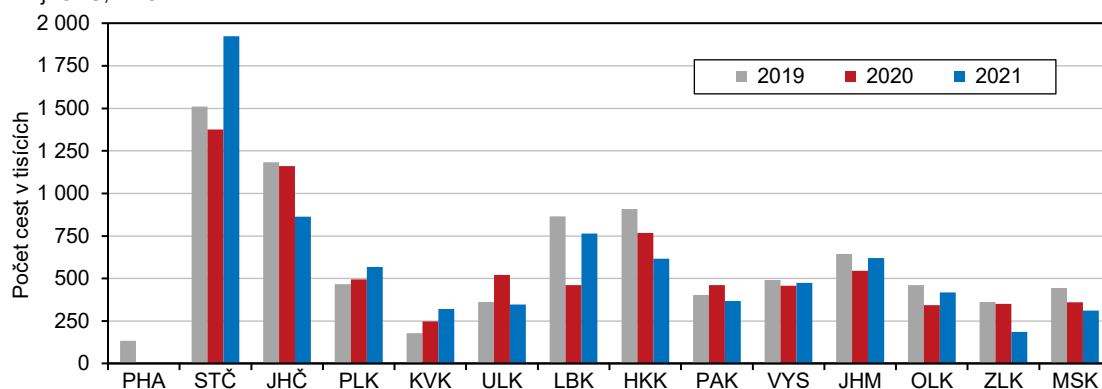
Oproti době před pandemií se v roce 2021 zvýšil podíl **tuzemských cest**, které byly podniknuty za **účelem** rekreace či dovolené (podíl na delších cestách 77 %, na kratších cestách 53 %), jejichž **hlavním dopravním prostředkem** ve zhruba 90 % bylo osobní motorové vozidlo a které byly **organizovány** individuálně (95 % delších a 99 % kratších cest). Důležitá je i okolnost, že k ubytování při cestách v roce 2021 bylo ve větší míře využíváno vlastní rekreační zařízení (38 % delších a 33 % kratších cest). Naopak ubylo cest za účelem návštěvy příbuzných či známých a zdravotní pobyty a také cest realizovaných převážně veřejnou dopravou. Snížil se rovněž podíl cest s přenocováním u příbuzných a známých (27 % delších a 52 % kratších cest).

KOMENTÁŘ

Průměrná tuzemská delší cesta uskutečněná v roce 2021 měla 7,8 **přenocování** a kratší cesta 1,9 přenocování. V meziročním srovnání byly oba druhy cest poněkud kratší. Průměrné **výdaje** na jednu delší cestu činily 3 987 Kč (meziročně o 4,2 % více) a na jednu kratší cestu 1 194 Kč (meziročně +5,6 %).

Graf 3 Delší cesty občanů ČR v tuzemsku podle cílové destinace

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

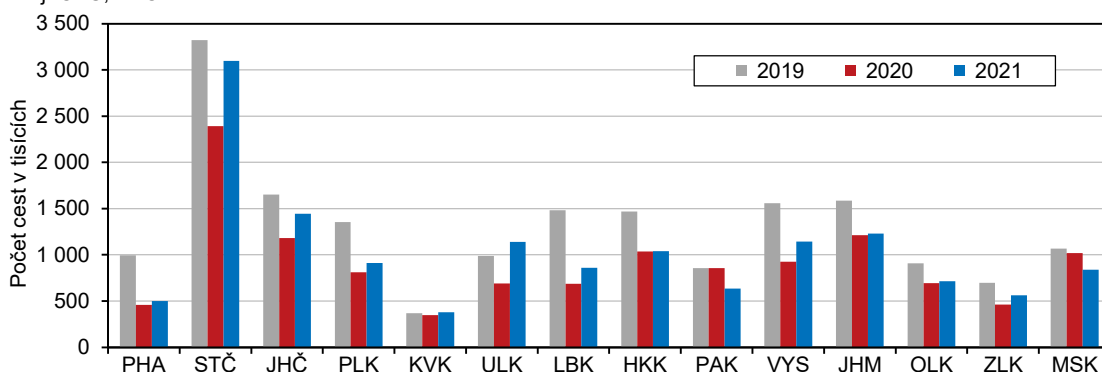

Pozn. Údaj za delší cesty směřující v r. 2020 a 2021 do hl. m. Prahy není uveden kvůli nedostatečné spolehlivosti.

Nejčastějším cílem tuzemských cest 15letých a starších občanů České republiky byl stejně jako v předchozích letech **Středočeský kraj** (25 % delších a 21 % kratších cest). Jeho vedoucí pozice v pomyslném žebříčku krajů v roce 2021 podle obou druhů cest posílila. Protože cesty zahrnují pobyty na chatách a chalupách, umístily se střední Čechy v čele žebříčku krajů podle počtu kratších cest každým rokem a podle počtu delších cest s výjimkou jednoho roku téměř vždy. V roce 2021 byl **druhým nejčastěji navštěvovaným krajem Jihočeský kraj** (11 % delších a 10 % kratších cest). **Třetí místo** podle počtu delších cest náleželo **Libereckému** (10 %) a podle počtu kratších cest **Jihomoravskému kraji** (8 %).

Graf 4 Kratší cesty občanů ČR v tuzemsku podle cílové destinace

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

Polovina krajů zaznamenala meziroční nárůst **počtu tuzemských delších cest**, relativně nejvýraznější byl v Libereckém kraji (+66 %) a ve Středočeském kraji (+40 %), přitom počet delších cest do středních Čech v roce 2021 již převýšil předpandemický rok 2019. Totéž platilo

KOMENTÁŘ

ještě pro Plzeňský a Karlovarský kraj. K meziročnímu poklesu počtu delších cest došlo v šesti krajích včetně **Jihočeského**, který zaznamenal úbytek počtu delších pobytů o čtvrtinu.

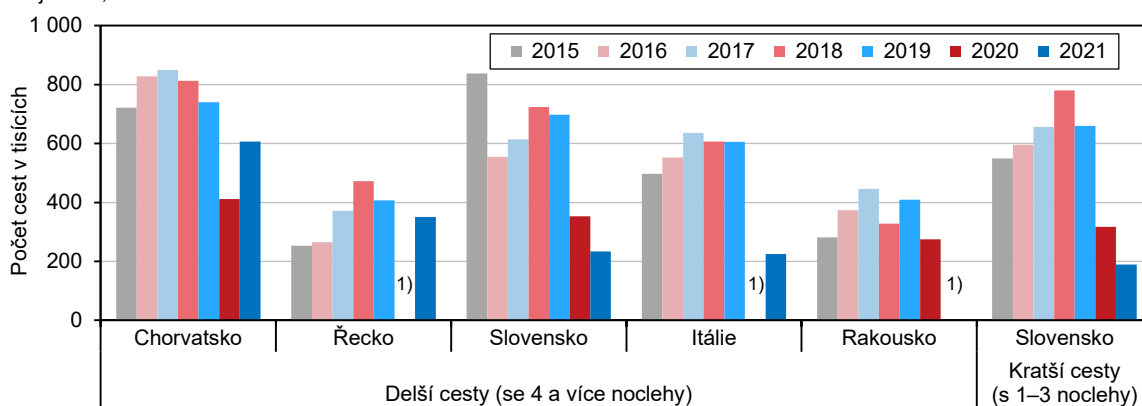
Počet **tuzemských kratších cest** podle cílové destinace vzrostl ve všech krajích kromě dvou. Největší meziroční nárůst o 65 % byl registrován v Ústeckém kraji. **Jihočeský kraj** zaznamenal přírůstek počtu kratších cest o 22 %. Předpandemický počet kratších cest z roku 2019 překonaly pouze již zmiňovaný Ústecký a dále Karlovarský kraj.

Kvůli celosvětové pandemii koronaviru byly v roce 2020 výrazně omezeny zahraniční cesty. Rok 2021 již přinesl určité oživení (viz graf 1), a tak se v meziročním srovnání **počet cest do zahraničí** zvýšil o 39 % zásluhou delších cest. Předpandemických hodnot však nedosáhl ani z poloviny. Čeští občané ve věku 15 a více let se v roce 2021 vydali do zahraničí na 2,6 mil. delších a 0,5 mil. kratších cest, většina směřovala do zemí Evropské unie (81 % delších a 99 % kratších cest).

Vzhledem k tomu, že všechny údaje vznikají zpracováním výběrového šetření (VŠCR), jsou zveřejněny pouze v případě, že dopočet dává spolehlivé výsledky. Z důvodu malého počtu výjezdů do zahraničí v roce 2020 a 2021 byl počet zemí, za které mohly být výsledky publikovány, nejnižší v historii. V roce 2020 byly za zahraniční delší cesty publikovatelné výsledky jen za cesty do Chorvatska, Rakouska a na Slovensko, ze zahraničních kratších cest pak pouze na Slovensko. V roce 2021 k nim přibyly delší cesty do Řecka, Itálie a Egypta, a naopak ubyly cesty do Rakouska.

Graf 5 **Delší a kratší cesty občanů ČR do zahraničí podle cílové destinace**

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

Pozn.: 1) namísto hodnoty znamená, že dostatečně spolehlivé výsledky za danou zemi a daný rok nebyly k dispozici

Češi při výběru dovolené dlouhodobě preferují **Chorvatsko**. V roce 2021 tam trávilo svou dovolenou více než 600 tis. našich občanů ve věku 15 a více let. Téměř každý čtvrtý Čech, který vyjel v roce 2021 do zahraničí na víc než 5 dní, zamířil právě tam. Na dalších místech podle dlouhodobé oblíbenosti v době před pandemií bylo Slovensko s Itálií a Řecko s Rakouskem. V roce 2021 touha po moři, které si v roce 2020 lidé museli odepřít, vynesla na druhé místo v zahraničních dovolených **Řecko** (351 tis. cest). **Slovensko** bylo třetí těsně před čtvrtou Itálií. Na pátém místě figuroval Egypt (183 tis. cest).

KOMENTÁŘ

Kratší zahraniční cesty českých občanů mířily ve volném čase jako obvykle většinou na **Slovensko**. V roce 2021 tam vedlo 38 % zahraničních kratších cest (189 tis.). V meziročním srovnání jejich počet klesl o 40 %.

Zahraníční cesty byly v roce 2021 podniknuty zejména za **účelem** rekreace a dovolené (84 % delších a 69 % kratších cest) s **ubytováním** v hotelu (53 % delších a 52 % kratších cest). Hlavním **dopravním prostředkem** bylo nejčastěji osobní motorové vozidlo (52 % delších a 80 % kratších cest), a při delších cestách i letadlo (40 %). Ze způsobů **organizace** byla nejčastěji označena individuální organizace (59 % delších a 87 % kratších cest).

Průměrná zahraniční delší cesta uskutečněná v roce 2021 měla **8,5 přenocování** a **výdaje** na ni činily **14 306 Kč**. Oproti roku 2020 byla o 0,7 dne delší a o 17,5 % dražší. **Průměrná zahraniční kratší** cesta měla **2,2 přenocování** a **výdaje** na ni představovaly **5 495 Kč**. I když se meziročně mírně zkrátila (o 0,1 přenocování), vzrostly výdaje na ni v průměru o čtvrtinu.

Další informace:

[Cestovní ruch – časové řady](#) (tabulky 4.1.0 až 4.4.2)

Kontakt:

Ing. Irena Kovárnová
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
E-mail: irena.kovarnova@czso.cz
T: 386 718 690
M: 703 854 593